

această categorie socială a existat și în Țara Românească, însă a fost desemnată cu un alt termen, de origine greacă, dar cu un conținut identic. Termenul folosit aici a fost *horeani*, care vine de la cuvântul grecesc $\chi\acute{o}\rho\alpha$; el corespunde termenului slav ЗЕМЛЯ. Acest termen grecesc a venit, fără îndoială, de la slavii de sud, care l-au folosit în diplomația lor. Jireček arată că în Bulgaria în secolele XIII—XIV un ținut purta denumirea grecească de $\chi\acute{o}\rho\alpha$ ¹. N. Iorga a relevat că bulgarii au adoptat termenul grecesc $\chi\acute{o}\rho\alpha$, alături de termenul lor ЗЕМЛЯ. Ei au folosit ambii termeni prin alternanță, începând cu Ioan Asen². Sîrbii de asemenea au cunoscut ambii termeni. De fapt, « horeane » reprezintă traducerea grecească a termenului slav « *zemleane* », folosit des de sîrbi, după cum s-a văzut mai sus. $\chi\acute{o}\rho\alpha$ apare în hrisoavele sîrbești scrise în limba greacă³. Faptul că termenii « horeane » și « zemleane » sînt sinonimi a fost semnalat de istoricii iugoslavi⁴. În Țara Românească în secolul al XV-lea, țăraniii liberi sînt denumiți « horeani » (УТ ХОРУ), în opoziție cu țăraniii aserviți, vecinii⁵. În secolul al XVI-lea, *horeane* apar în *Învățăturile lui Neagoe Basarab*, în calitate de țărani și în opoziție cu dregătorii⁶.

5. Categoria socială a *zemlenilor* n-are un caracter static. Fără îndoială că, la început, fiecare om care reușea să capete pămînt în proprietate individuală se numea *zemleanin*. Unii, plecînd de la un lot de pămînt, au ajuns să stăpînească părți din sate și sate întregi. În ridicarea *zemlenilor* un rol important a jucat slujba militară, în care ei au fost atrași de conducerea țării. Astfel, unii *zemleni* au intrat în rîndurile boierimii, în timp ce alții au rămas și mai departe o pătură de țărani liberi, posesori de loturi strămoșești. Pe măsură ce se adîncea procesul de feudalizare și scădea numărul țărănilor liberi, unii *zemleni* se transformau în țărani aserviți, purtînd cu toate acestea vechea denumire de *zemleni*.

În această privință este edificator un document din Moldova de la începutul secolului al XVII-lea (1606 mai 19), în care Eremia Movilă acordă mănăstirii Pobrata dreptul de a înființa o slobozie. Se precizează că țăraniii din această slobozie vor fi scutiți de diferite îndatoriri: « Să nu ne muncească nici o muncă a noastră, nici la oaste să meargă, nici iliș să nu ne plătească pe trei ani, nici goștina de oi, nici de porci, nici 50 de aspri, nici sulgiu, nici altă dabilă care se va mai adăuga în țară, să nu aibă să dea cu alți *zemleni*, ci să fie în pace cu toate, pînă ce se va împlini acea vreme »⁷.

Istoricii care s-au ocupat intens de istoria socială au relevat de multe ori faptul că terminologia socială este foarte trainică. B. D. Grekov, care a acumulat o uriașă experiență în materie, s-a ridicat împotriva concepției statice în cercetările privind istoria socială, pentru că societatea este în continuă mișcare și transformare. Terminologia socială se mai menține și atunci cînd în viața economică și juridică a unui grup social se produc diferite schimbări

¹ Jireček, *op. cit.*, p. 521.

² N. Iorga, *Le caractère commun des institutions du Sud-Est de l'Europe*, Paris, 1929, p. 24—25.

³ A. A. Soloviov și V. Moșin, *Грчке повеље српских владара*, Belgrad, 1930, p. 506.

⁴ *Historija naroda Jugoslavije*, vol. I, Belgrad, 1956, p. 429.

⁵ DIR, B. Țara Românească, sec. XIII, XIV și XV, p. 218.

⁶ P. P. Panaitescu, *Cronicle slavo-române din sec. XV—XVI*, București, 1959, p. 243 și 248.

⁷ DIR, *Moldova*, sec. XVII, vol. II, p. 44.